

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

Zaaknummer : 915577
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : J.F. Struijf
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Vaststellen Transitievisie Warmte Heemstede

SAMENVATTING

Het afgelopen jaar hebben wij samen met betrokken partijen en inwoners gewerkt aan de Transitievisie Warmte (TVW). De TVW is een verkenning naar de kansen en (on)mogelijkheden voor alternatieve duurzame warmteoplossingen voor Heemstede. In Heemstede zetten we in de periode tot 2030 in op het besparen van aardgas. We wijzen nog geen concrete 'startwijken' aan die voor een bepaalde datum van het aardgas af gaan. Uiteraard mag iedereen die dat al wil de stap naar aardgasvrij maken.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

- Klimaatakkoord en daaruit voortvloeiende vereiste om een Transitievisie Warmte (TVW) op te stellen;
- Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024.

BESLUIT B&W

1. De raad voor te stellen de Transitievisie Warmte Heemstede vast te stellen;
2. Dit voorstel voor te leggen aan de commissie Middelen om advies te geven aan de raad (A-stuk).

BESLUIT RAAD

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 oktober 2021

besluit:

De Transitievisie Warmte Heemstede vast te stellen;

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

AANLEIDING

Het belangrijkste doel in het Klimaatakkoord is de CO₂-uitstoot in 2030 met 49% te reduceren vergeleken met 1990. In 2050 moet de uitstoot met 95% afgenomen zijn. In april 2021 zijn de doelstellingen op Europees niveau opgeschreefd naar 55% CO₂-reductie in 2030. De doelstelling voor 2050 is een klimaatneutraal Europa. Naar verwachting wordt deze doelstelling in het najaar van 2022 overgenomen in landelijk beleid.

In het Klimaatakkoord zijn afspraken opgenomen die op gemeentelijk niveau uitgevoerd moeten worden. Hiermee heeft de Rijksoverheid de regierol overgedragen aan gemeenten. Hierin staat dat iedere gemeente uiterlijk in 2021 een Transitievisie Warmte (TVW) heeft vastgesteld. Deze TVW is een verkenning naar de kansen en (on)mogelijkheden voor alternatieve duurzame warmteoplossingen voor Heemstede.

Het afgelopen jaar hebben wij samen met betrokken partijen en inwoners gewerkt aan de Transitievisie Warmte. In september 2021 heeft de raadscommissie Middelen gevraagd om haar zienswijze over de 80%-versie. Enkele suggesties zijn verwerkt in het voorliggende visiedocument. Andere acties zijn verankerd in het Programma Heemstede Duurzaam. Het visiedocument kan nu worden vastgesteld.

MOTIVERING

1.1 Stapsgewijze transitie richting een aardgasvrij Heemstede

De komende jaren gaan we ons voorbereiden om ná 2030 van het aardgas af te gaan. Inzetten op energiebesparing door isolatie is een logische eerste stap. We wijzen nog geen concrete 'startwijken' aan die voor een bepaalde datum van het aardgas af gaan met uitzondering van nieuwbouw. Dit concluderen we op basis van de financieel-technische analyses van Over Morgen, Stedin en het PlanBureau voor de Leefomgeving. In deze Transitievisie Warmte staan daarom nog geen definitieve keuzes voor warmteoplossingen in Heemstede.

Bovendien is er nog veel onduidelijkheid over de betaalbaarheid voor inwoners, de potentie van verschillende warmtebronnen en het gemeentelijk instrumentarium vanuit de nog vast te stellen Warmtewet.

Uiteraard mag iedereen die dat al wil de stap naar aardgasvrij maken. De gemeente moedigt dit bijvoorbeeld aan met collectieve inkoopacties. Daarnaast gaat we onderzoeken of en hoe de gemeente een bijdrage kan leveren aan kleinschalige collectieve initiatieven.

Een kans die we als gemeente ook verder onderzoeken is de haalbaarheid van restwarmte uit de WRK-drinkwaterleiding.

In hoofdstuk 5 van de Transitievisie Warmte staat opgenomen welke stappen we als gemeente zetten om ons de komende jaren in te zetten voor minder aardgasverbruik.

1.2 De commissie Middelen geeft een positieve zienswijze over de 80%-versie

Daarbij gaf zij nog enkele suggesties. In bijlage 2 bij dit besluit wordt de uitwerking van deze suggesties uitgewerkt.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

Naast de input van de commissie is de informatie van Stedin toegevoegd en is er een infographic gemaakt. Bovendien is het visie document opgeleverd in de huisstijl van Heemstede.

FINANCIËN

In de Nota Duurzaam Heemstede 2020-2014 is €60.000 gereserveerd voor het opstellen van de Transitievisie Warmte. Dit budget is bedoeld voor de inzet van een extern adviseur (Bureau Over Morgen) en communicatiemiddelen -en werkzaamheden. In het voorjaar 2021 hebben we de EAW-subsidie van €20.000 van de Rijksoverheid ontvangen voor de ondersteuning van externe partijen bij het opstellen van de TVW. Dat is €80.000 in totaal.

Voor het opstellen van de TVW is de helft (€40.000) van het totale budget gebruikt. Het budget is gebruikt voor het analyseren van data en opstellen van de visie door Bureau Over Morgen. Daarnaast zijn er verschillende informatie -en meedenkbijeenkomsten georganiseerd, en hebben we communicatiemiddelen ingezet voor de werving van deze bijeenkomsten. De resterende €40.000 wordt in het nog op te stellen uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2024 verdeeld over de acties die voortvloeien uit de TVW: stimuleren kleinschalige collectieven en het inzichtelijk maken van duurzaamheidsinitiatieven. Voor de uitvoering van de haalbaarheidsstudie restwarmte uit de WRK-leiding fase 2 is een apart budget uit het uitvoeringsprogramma Duurzaam Heemstede 2020-2021.

Vanaf 2022 wordt verwacht dat gemeenten, provincies en waterschappen budget vanuit de rijksoverheid ontvangen. Dit is voor de uitvoering van het Klimaatakkoord en gaat over de inzet van extra personeel om de doelen opgenomen in het Klimaatakkoord uit te kunnen voeren. Op dit moment is het nog onduidelijk hoeveel beschikbaar wordt gesteld voor de periode 2022 – 2030. De Raad van het Openbaar Bestuur (ROB) heeft het rijk geadviseerd om 1,8 miljard beschikbaar te stellen voor de periode 2022 – 2024. De uitvoeringslasten voor gemeenten komen neer op circa € 600 miljoen per jaar. Een besluit hierover is aan het nieuwe kabinet en wordt niet eerder dan eind 2021 verwacht. Een volledig onderzoek is uitwerkt in de rapportage 'Van Parijs naar Praktijk' bekostiging en besturing van de decentrale uitvoering van het Klimaatakkoord. De link naar dit onderzoek is gedeeld met de raad in Heemstede als bijlage bij de Stand van Zaken Energietransitie in februari 2021.

PLANNING/UITVOERING

De TVW vormt input voor het uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2024. Het uitvoeringsprogramma wordt in december 2021 aangeboden aan de commissie.

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Voor het opstellen van de Transitievisie Warmte is meermaals gesproken met de professionele werkgroep van belanghebbenden waaronder netbeheerder Stedin, de woningcorporaties Elan wonen en Pré wonen, provincie Noord-Holland, Hoogheemraadschap Rijnland, leden van de adviesgroep duurzaamheid en vakafdelingen van de gemeente. Deze professionele werkgroep heeft meegewerkt

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

aan de inhoud van de TVW. De concept 80%-versie is voorgelegd aan de professionele werkgroep. Zij waren tevreden met de inhoud van het stuk en hebben nog aanvullende input geleverd welke in deze versie is verwerkt.

We hebben de denkkraft van betrokken inwoners gebruikt door middel van een meedenkgroep. Voor deze meedenkgroep hebben 37 inwoners zich in totaal aangemeld. Vanuit de meedenkgroep hebben 4 inwoners deelgenomen aan de professionele werkgroep om vanuit het inwonersperspectief input te leveren op de visie. We realiseren ons dat dit geen representatieve afspiegeling is van de Heemstedse inwoners. Maar de betrokken inwoners hebben veel input geleverd voor wat betreft mogelijke kansen en uitdagingen. Daarnaast geeft het ons een beter beeld van de vragen die leven bij inwoners. Bij het opstellen van de wijk -of buurtuitvoeringsplannen worden inwoners opnieuw betrokken.

Daarnaast zijn er twee brede informatieavonden georganiseerd voor inwoners: in april en september. In deze bijeenkomsten werden inwoners geïnformeerd over de inhoud van de TVW, de maatregelen die zij zelf kunnen nemen in hun woning en waar zij hierover informatie kunnen vinden.

De inhoud van de Transitievisie Warmte wordt door middel van een publieksvriendelijke infographic gedeeld op het platform Heemstede Duurzaam. Het gehele visiedocument is ook voor eenieder in te zien op de gemeentelijke website.

DUURZAAMHEID

Het opstellen van de Transitievisie Warmte is onderdeel van de energietransitie. Met de energietransitie wordt onder andere ingezet op het verminderen van de CO₂-uitstoot om zo de opwarming van de aarde te beperken. We sluiten hierbij aan bij de landelijke doelstellingen voor CO₂-reductie: 49% minder CO₂-uitstoot in 2030 en 95% minder uitstoot in 2050 ten opzichte van 1990. Het enerzijds terugbrengen van de vraag naar energie (energiebesparing) en anderzijds het verduurzamen van het energieaanbod gaan hierbij hand in hand.

Op advies van de rekenkamer wordt een routekaart ontwikkeld waarin ambities op lange termijn in onderlinge samenhang worden geoperationaliseerd in subdoelen en tussenresultaten. Daarnaast wordt een duurzaamheidsmonitor ontwikkeld om de bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen inzichtelijk te maken. De monitor wordt in december 2021 aangeboden aan de commissie. Het is daarom nu nog niet mogelijk om voor dit besluit aan te geven wat het effect is op de duurzaamheidsdoelstellingen.

Binnenkort krijgen we via deze duurzaamheidsmonitor inzicht in het gasverbruik en de CO₂-reductie in de gemeente. Dan blijkt of de genomen acties en maatregelen (voldoende) effect hebben om de landelijke doelstellingen te behalen.

BIJLAGEN

1. Transitievisie Warmte Heemstede: naar een aardgasvrijere gemeente Heemstede (inclusief bijlagen);
2. Suggesties commissie Middelen en beantwoording
3. Infographic TVW Heemstede